DOMSTOLENS DOM (Anden Afdeling)
16. juni 1994 *

I sag C-132/93,

angående en anmodning, som Arbeitsgericht Elmshorn (Forbundsrepublikken Tyskland) i medfør af EØF-traktatens artikel 177 har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag,

Volker Steen

mod

Deutsche Bundespost,

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af Domstolens dom af 28. januar 1992 (sag C-332/90, Steen, Sml. I, s. 341),

har

DOMSTOLEN (Anden Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, G. F. Mancini (refererende dommer), og dommerne F. A. Schockweiler og J. L. Murray,

* Processprog: tysk.

generaladvokat: M. Darmon
justitssekretær: R. Grass,

efter at der er indgivet skriftlige indlæg af:

— Forbundsrepublikken Tyskland ved Ministerialrat Ernst Röder og Regierungsdirektor Claus-Dieter Quassowski, Forbundsøkonomiministeriet, som befuldmægtigede

— Den Italienske Republik ved professor Luigi Ferrari Bravo, chef for Udenrigsministeriets servizio del contenzioso diplomatico, som befuldmægtiget, bistået af avvocato dello Stato Pier Giorgio Ferri

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved juridisk konsulent Dimitrios Gouloussis og Horst Peter Kreppel, der er udstationeret som national ekspert ved Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtigede,

på grundlag af den refererende dommers rapport,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 10. marts 1994,

afsagt følgende

Dom

1 Ved kendelse af 16. marts 1993 indgået til Domstolen den 31. marts s.å. har Arbeitsgericht Elmshorn i medfør af EØF-traktatens artikel 177 forelagt et præjudicielt spørgsmål vedrørende fortolkningen af Domstolens dom af 28. januar 1992 (sag C-332/90, Steen, Sml. I, s. 341, herefter benævnt »Steen-dommen«).

2 Spørgsmålet er blevet rejst under en sag mellem Volker Steen, som er tysk statsborger, og Deutsche Bundespost vedrørende en stilling med kodebetegnelsen Dp A7 Pt/M, hvortil svarede »vedligeholdelsesarbejder for den mellemste tekniske tjeneste ... tilsynsvirksomhed og lagerforvaltning«.

3 I 1985 påbegyndte Steen en toårig uddannelsesperiode som kontraktansat med henblik på at besætte den pågældende stilling, i hvilken forbindelse han i overensstemmelse med et cirkulære fra forbundsministeren for post-og teletjeneste af 14. maj 1985 afgav en erklæring, hvorved han forpligtede sig til ved uddannelsesperiodens udløb at acceptere ansættelse som tjenestemand med forbehold af, at han fik adgang til en prøve. Ved uddannelsesperiodens udløb tilbagekaldte Steen sin erklæring og anmodede om ansættelse i den nævnte stilling i henhold til kontrakt. På tidspunktet for de faktiske omstændigheder var den løn, som Steen modtog i stillingen Dp A7 Pt/M, højere end den, som han ville have fået i samme stilling, hvis han havde været ansat som tjenestemand.

4 Steen's anmodning blev ikke imødekommet, og han blev omplaceret til en stilling i en lavere lønklasse. Han anlagde herefter sag ved Arbeitsgericht Elmshorn til prøvelse af denne omplacering, idet han gjorde gældende, at for så vidt adgangen til tjenestemandsstillinger er forbeholdt tyske statsborgere, er disse de eneste, der ikke som kontraktansatte kan beklæde en stilling som den pågældende i en ubegrænset periode, og at de således bliver forskelsbehandlet, jf. traktatens artikel 7 og 48, i forhold til statsborgere fra andre medlemsstater.

5 Som svar på nogle spørgsmål fra Arbeitsgericht Elmshorn, der i denne forbindelse forelagde Domstolen nogle spørgsmål vedrørende fortolkningen af de nævnte bestemmelser i traktaten, svarede Domstolen i Steen-dommen, at en statsborger i

en medlemsstat, som aldrig har udøvet retten til fri bevægelighed inden for Fællesskabet, ikke kan påberåbe sig EØF-traktatens artikel 7 og 48, når der er tale om rent indenlandske forhold.

6 Den nationale retsinstans er i tvivl med hensyn til denne besvarelse og har i sin kendelse af 16. marts 1993 bemærket, at tyske statsborgere udsættes for forskelsbehandling i forhold til statsborgere fra andre medlemsstater, navnlig hvad angår betingelserne for adgang til og aflønning i en stilling som omhandlet.

7 Da Arbeitsgericht Elmshorn er af den opfattelse, at dette forhold vil kunne stride mod artikel 3, stk. 1, i Forbundsrepublikken Tysklands Grundgesetz (grundlov), hvorefter »alle er lige for loven«, har retten på ny udsat sagen og forelagt Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Skal De Europæiske Fællesskabers Domstols dom af 28. januar 1992 i sag C-332/90 fortolkes således, at den nationale retsinstans med hensyn til rent interne forhold er afskåret fra at anvende fællesskabsretten, eller har den i tilfælde af, at EF-Domstolen savner kompetence, som lovmæssigt dømmende myndighed, jf. artikel 101, stk. 1, andet punktum, i Forbundsrepublikken Tysklands Grundgesetz, stadig kompetence til — når det gøres gældende, at der foreligger en overtrædelse af artikel 3, stk. 1, i Grundgesetz — som præjudicielt spørgsmål at efterprøve, om der er tale om forskelsbehandling af statens egne borgere, fordi fællesskabsretten fører til, at tyske statsborgere stilles ringere end statsborgere fra andre medlemsstater?«

8 Med dette spørgsmål ønsker den nationale retsinstans i det væsentlige oplyst, hvorvidt den — på trods af, at fællesskabsretten, jf. Steen-dommen, ikke finder anvendelse i det foreliggende tilfælde — kan foretage en efterprøvelse med hensyn til den forskelsbehandling, som Steen har henvist til, på grundlag af national ret og træffe afgørelse i overensstemmelse hermed.

9 Det bemærkes herom blot, at det alene følger af Steen-dommen, at der ikke kan støttes ret på fællesskabsretten, når der er tale om et rent internt forhold.

10 Det tilkommer derimod en national retsinstans, for hvilken der foreligger et nationalretligt spørgsmål, at vurdere, om der efter national ret sker en forskelsbehandling, og at træffe afgørelse om, hvorvidt og nærmere bestemt hvorledes denne bør bringes til ophør.

11 Det præjudicielle spørgsmål må herefter besvares med, at fællesskabsretten ikke er til hinder for, at en national retsinstans efterprøver en national bestemmelses forfatningsmæssighed, når bestemmelsen stiller statsborgere fra andre medlemsstater bedre end indenlandske arbejdstagere, hvis forhold er uden tilknytning til forhold, som fællesskabsretten regulerer.

Sagens omkostninger

12 De udgifter, der er afholdt af den tyske og den italienske regering samt af Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke erstattes. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (Anden Afdeling)

vedrørende det spørgsmål, der er forelagt af Arbeitsgericht Elmshorn ved kendelse af 16. marts 1993, for ret:

Fællesskabsretten er ikke til hinder for, at en national retsinstans efterprøver en national bestemmelses forfatningsmæssighed, når bestemmelsen stiller statsborgere fra andre medlemsstater bedre end indenlandske arbejdstagere, hvis forhold er uden tilknytning til forhold, som fællesskabsretten regulerer.

Mancini Schockweiler Murray

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 16. juni 1994.

R. Grass G. F. Mancini

Justitssekretær Formand for Anden Afdeling